

Nr 173

Utlåtande i anledning av väckta motioner om ändrade bestämmelser i visst fall angående ersättning till markägare vid s. k. stolpintrång.

(4:e avd.)

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Ringaby m. fl.* (I: 7) och den andra inom andra kammaren av herr *Björkänge m. fl.* (II: 13) har hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om prövning av möjligheterna för en sådan ändring av statens vattenfallsverks reglemente, att markägare, som berörs av stolpintrång på åker genom kraftledning tillhörande statens vattenfallsverk, må erhålla en årlig ersättning per stolpe och stag i likhet med vad som gäller i fråga om de i motionerna omnämnda enskilda kraftledningarna.

Beträffande de skäl motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande torde få hänvisas till motionen II: 13.

Över motionerna har, efter därom i vederbörlig ordning gjord framställning, yttranden avgivits av *vattenfallsstyrelsen* och *lantbruksstyrelsen*, vilka yttranden i avskrift fogats som bilagor till detta utlåtande (Bilagorna A och B).

Utskottet. Den i förevarande motioner aktualiserade frågan är, såsom av remissyttrandena framgår, f. n. föremål för handläggning i den för prövning av sådana ärenden stadgade ordningen. Med hänsyn härtill kan utskottet för sin del icke finna någon åtgärd från riksdagens sida i det av motionärerna angivna syftet vara av behovet påkallad. Utskottet får följaktligen hemställa,

att motionerna I: 7 och II: 13 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 15 november 1960

På statsutskottets vägnar:

EMIL NÄSSTRÖM

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Näsström, Einar Persson, fröken Andersson, herrar Axel Johannes Andersson, Holmqvist, Jacobsson, Rikard Svensson, Mårtensson, Anders Johansson och Herbert Larsson; samt

från andra kammaren: herrar Åkerström, Malmborg, Jansson i Kalix, Persson i Växjö, Svensson i Stenkyrka, Nilsson i Göingegården, fröken Elmén, fröken Olsson, herrar Blidfors, Andreasson, Gustafsson i Skellefteå, Lassinantti, Larsson i Hedenäset och Källenius.

*Bilaga A***Till Riksdagens statsutskott**

Enligt Kungl. Maj:ts beslut den 25 februari 1960 har Vattenfallsstyrelsen anmodats att avgiva yttrande beträffande likalydande motionerna I: 7 och II: 13 om ändrade bestämmelser i visst fall angående ersättning till markägare vid s. k. stolpintrång. Styrelsen får till åttlydnad härför anföra följande.

Motionerna röra samma fråga, som behandlats i Vattenfallsstyrelsens underdåniga remissutlåtande den 29 mars 1955 (bilaga 1)¹ med anledning av en framställning av den 25 juni 1954 från Riksförbundet Landsbygdens Folk (RLF) till Konungen om utredning av frågan om markupplåtelse för elektriska ledningar. Denna fråga har också varit föremål för riksdagsbehandling den 20 november och 12 december 1956 i anledning av en interpellation av herr Jönsson i Rossbol. Framställningen från RLF har ännu icke föranlett någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

I det interpellationssvar i andra kammaren den 12 december 1956, som kommunikationsministern efter samråd med jordbruksministern lämnade, förordades förhandlingar mellan förbrukar- och leverantörsintressena, sedan riksdagen tagit ställning till lagförslaget angående distributions-skyldighet för kraftföretagen. Sedan denna lagstiftningsåtgärd numera genomförts, ha förhandlingar mellan RLF och kraftdistributörerna ånyo kommit till stånd i samband med att ett antal detaljförbrukare av elektrisk kraft med direktören Gösta Sundén i RLF som ombud dragit frågan om såväl priset för detaljdistribuerad kraft som de med leverans av sådan förenade leveransvillkoren — och därvid också den nu aktuella intrångs-ersättningen — inför Statens prisregleringsnämnd för elektrisk ström. Prisregleringsnämnden har i enlighet med sin instruktion hänvisat parterna till Svenska Elverksföreningens Tariffkommission, som har till uppgift att söka åstadkomma förlikning. Ett förslag härtill har nyligen framlagts av kommissionen. De svar parterna avlämnat på förlikningsförslaget torde föranleda ytterligare förhandlingar, men skulle dessa stranda kommer ärendet att återlämnas till prisregleringsnämnden för avgörande.

Med hänsyn till att den av motionärerna berörda frågan är föremål för ännu icke slutförd prövning i den ordning, som gäller för klagomål till

¹ Här ej bilagd.

Statens prisregleringsnämnd för elektrisk ström, får Vattenfallsstyrelsen förorda, att motionerna I: 7 och II: 13 icke föranleda någon åtgärd.

Stockholm den 27 april 1960

ERIK GRAFSTRÖM

Nils Helleberg

Folke Forshed

Bilaga B

Riksdagens statsutskott

Lantbruksstyrelsen vill vitsorda motionärernas uttalanden att de för elledningarna nödvändiga stolparna och stagen ofta är besvärliga hinder för jordbruksdriften. Olägenheterna härvidlag blir även alltmera märkbara i samband med den snabbt fortskridande mekaniseringen inom jordbruket, och det är angeläget att frågan om intrångsersättning regleras. Styrelsen vill ge sin anslutning till motionens syfte.

Emellertid har enligt vad styrelsen erfarit det av motionärerna berörda spörsmålet varit föremål för förhandlingar mellan Riksförbundet Landsbygdens Folk och Vattenfallsstyrelsen. Frågan om ersättning för stolpintrång i förevarande fall har därför underställts statens prisregleringsnämnd för elektrisk ström, varefter ett förslag till överenskommelse mellan parterna nu är föremål för utarbetande i Svenska elverksföreningens tariffkommission. Om överenskommelse ej uppnås torde jämlikt gällande bestämmelser avgörande i berörda ersättningsfrågor erhållas genom beslut av prisregleringsnämnden. Då frågan synes vara under vederbörlig handläggning i nu nämnd ordning torde utgången härav nu böra avvaktas innan särskild utredning eller ev. annan åtgärd överväges. Det synes önskvärt att ärendet så snart lämpligen ske kan slutligt behandlas av vederbörande myndigheter.

I detta ärendes handläggning har deltagit generaldirektören, överdirektören Wetterhall, byråchefen Ståhlberg samt byrådirektören Hansén, föredragande.

Stockholm den 27 april 1960

För Generaldirektören:

HANS WETTERHALL

B. O. Hansén